

NAGY JÓZSEFNÉ PÁLIS MÁRIA

1918. február 18. Csanádapáca, Csanád vármegye

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MDP Budapest X. Kerületi Bizottsága titkára	1949. június 2.–1951. május 23.
A Goldberger Textilművek (1963. január 1-től: Pamutnyomó-ipari Vállalat Kelenföldi Textilgyára) igazgatója	1957. május–1970. június 30.
Az MSZMP KB póttagja	1959. december 5.–1966. december 3.
Az MSZMP KB tagja	1966. december 3.–1970. november 28.
A Hazafias Népfront Országos Tanácsa alelnöke	1972. április 28.–1985. december 15.

PÁLYÁJA

Szegényparaszti családban született, szülei hét gyermeket neveltek fel. Első férje után a Konta Gyuláné nevet is viselte. Nyolc elemi osztályt végzett el.

1936-ban helyezkedett el a Goldberger textilgyárban, eleinte segédmunkásként, majd fonónői képesítést szerzett. 1944-ig dolgozott, majd Pestszenterzsébeten vészelté át az ostromot. A front átvonulása után visszatért munkahelyére, de megbetegedése miatt haza kellett térnie szüleihez. 1946-ban tudott ismét munkába állni a textilgyárban. 1946 májusában belépett a Magyar Kommunista Pártba, 1948-ban átigazolták az MDP-be, 1956 után az MSZMP-be is. 1947-ben a Goldberger gyár pártszervezetének titkára lett. 1949-ben, a hat hónapos pártiskola elvégzése után megtették a Budapest X. kerületi pártbizottság titkárának. Emellett tagja, majd elnöke lett a Magyar Függetlenségi Népfront kerületi bizottságának is. 1949. szeptemberben a Rajk-per egyik népbírója volt. 1950. januárban beválasztották a fővárosi önkormányzat feladatait a tanácsi választásokig (1950. október 22.) ellátó képviselői bizottságba.

1951. májusban az MDP Szervező Bizottsága a Központi Ellenőrző Bizottság javaslatát követve leváltotta kerületi titkári tisztségéből, és a Budapesti Pártbizottság apparátusába helyezte. Ott a Párt és Tömegszervezetek Osztályon lett politikai munkatárs, majd 1953. januárban a szakszervezeti alosztály vezetője, szeptemberben pedig osz-

tályvezető-helyettesi beosztásba került. Munkája mellett két évig járt esti egyetemre, irodalom szakra. 1954-ben a hároméves pártfőiskolára küldték.

Visszaemlékezése szerint 1956. novemberben munkára jelentkezett a Goldberger Textilművekben, de a munkástanács – mint kommunistát – nem volt hajlandó beengedni a gyárba. 1957 májusában viszont a vállalat élére került, ideiglenesen miniszteri biztosként, majd igazgatóként. Az 1963-as ágazati összevonások után a Pamutnyomóipari Vállalat („PANYOVA”) Kelenföldi Textilgyáraként tovább működő üzemet 1970-es nyugalomba vonulásáig vezette.

1959. decemberben, az MSZMP VII. kongresszusán került be póttagként a Központi Bizottságba. A IX. kongresszuson (1966. november 28.–december 3.), a póttagság intézményének megszüntetésekor rendes tagként választották a testületbe, amelyből 1970 novemberében, a X. kongresszuson maradt ki. Akkor a Központi Ellenőrző Bizottságba került be, amelynek 1980. márciusig (a XII. pártkongresszusig) volt a tagja.

1949. májusban a Magyar Függetlenségi Népfront nagy-budapesti listájáról jutott be első alkalommal a törvényhozásba. 1953-tól pótképviselő volt; 1957. december 19-én hívták ismét be az országgyűlésbe, amelynek az 1958–1962 közötti ciklusban is tagja maradt.

A Hazafias Népfront Országos Tanácsába 1957 októberében választották be, a testület elnökségének 1957–1964, illetve 1971–1989 között volt tagja. 1970. júniustól a HNF akkor megalakított Országos Nőbizottsága élén is állt, az 1972. májusi kongresszuson pedig alelnök lett; e tisztségétől 1985. decemberben vált meg. 1958–1967 között a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság tagja is volt.

KITÜNTETÉSEI

Magyar Népköztársasági Érdemérem bronz fokozata (1951); Munka Érdemrend arany fokozata (1965, 1976); Munka Vörös Zászló Érdemrendje (1970).

FORRÁSOK

Az MDP KV Titkársága 1953. szeptember 7-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 54. csoport 263. őrzési egység. https://www.eleveltar.hu/web/guest/bongeszo?ref=TypeDeliverableUnit_2302ca68-b08a-4bbe-b169-5a42da034cd6&tenant=MNL (A letöltés ideje: 2017. október 9.)

Nagy Józsefné: Közösen a tartós sikerekért! *Goldberger Textil*, 1957/1.

IRODALOM

Budapesti közéleti névmutató, 1945–1950. I. kötet. A budapesti nemzeti bizottságok és népfrentbizottságok tagjai. Szerkesztette Halasi László. Budapest Főváros Levéltára, Budapest, 1980. 123.

Lendvai Vera: A gyárban és a népfrentban szívvel-lélekkel. *Asszonyorsok. Népszava*, 1975. augusztus 20. 5.